

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ
ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

**ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ ОХОРОНИ
ЧОРНОГО МОРЯ МІНЕКОРЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
ЕКОЛОГІЇ МОРЯ МІНЕКОРЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ОДЕСЬКОГО МІСЬКВИКОНКОМУ**

**ОДЕСЬКА ФІЛІЯ ІНСТИТУТУ БІОЛОГІЇ
ПІВДЕННИХ МОРІВ НАН УКРАЇНИ**

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
І ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЧОРНОГО МОРЯ

**Одеса
ОЦНТЕІ
2002**

ББК26.221.8я46
Е40
УДК 504.42(045)

Друкується за рішенням Редакційно-видавничої Ради при Одеському ЦНТЕІ.
Протокол № 9 від 25.10.2002 р.

Екологічні проблеми Чорного моря: 36. Матеріалів до 4-го Міжнар. Симпозіуму, 31 жовтня - 1 листопада, 2002 р., Одеса/ Одеськ. центр наук.-техніч. та економіч. інформації; Ред.кол.: Г.Г. Мінічева, Б.М. Кац. -Одеса: ОЦЕГШ, 2002. - 327 с.

Даний збірник є четвертим в серії наукових публікацій матеріалів на щорічному міжнародному симпозіумі. Таким чином у збірнику надані матеріали щодо стану екосистеми Чорного моря присвячені основним підсумкам виконання Стратегічного плану дій по реабілітації і охороні Чорного моря, затвердженого 31 жовтня 1996р., підсумкового документа першого етапу виконання Міжнародної Чорноморської Екологічної Програми ООН. У збірнику надруковані матеріали, які відображають основні розділи Програми, а саме: швидке реагування при надзвичайних ситуаціях, моніторинг забруднення і стандарти якості навколишнього середовища, захист біологічної різноманітності, розробка загальної методології управління прибережною зоною моря, рибальство, освіта і громадська поінформованість в природоохоронній області. В статтях представлені результати наукових досліджень, які раніше не були надруковані. Подані дані, їх інтерпретація і закінчення належать авторам повідомлень і ні в коєму разі не можуть бути приписані членам Організаційного комітету, які склали даний збірник.

Збірник призначень для широкого кола спеціалістів у галузі біології і екології моря, океанографії, техногенної безпеки і охорони природи.

Відповідальні редактори: докт. біол. наук Г.Г. Мінічева
канд. хім. наук Б.М. Кац

The Black Sea ecological problems: Collected papers / SCSEIO, Odessa: SCSEIO, 2002.- 327 p.

Present issue is devoted to the main results of Strategic Action Plan for the Rehabilitation and Protection (SAPRP) of the Black Sea (1996-2000) implementation. The SAPRP is a resulting document of the Black Sea Environmental Program (GEF/UN/UNDP) first step. The published materials have been reflected by the main Program sections: emergency response, pollution monitoring and environmental quality standards, protection of biodiversity, integrated coastal zone management, fisheries, environmental education and public awareness. These papers are the results of scientific research haven't been unpublished earlier. The findings, interpretations and conclusions expressed in papers are in own property of the authors and should not attributed in any manner to the members of Organization committee, which prepared this issue. The issue was design for specialists in the field of marine biology and ecology, oceanology, technogenic safety and environmental protection.

Editors in chief: doctor of biology G.G. Minicheva
candidate of chemistry B.M. Kats

Е 1502010400
2002

ИнБИОМ АН УССР

Одесский филиал

Б И Б Л И О Т Е К А

ББ С26.221.8я46

у; к 504.42(045)

№ 8824

ISBN 966-7635-20-1

© Складач
Одеський державний центр
науково-технічної
і економічної інформації, 2002.

**BIODIVERSITY OF GOBIIDS' HELMINTHES
IN THE NORTH-WESTERN BLACK SEA REGION
AND ITS CHANGING**

Yu. Kvach

*Odessa Branch of the Institute of Biology
of the Southern Seas NAS Ukraine*

Gobies are fishery species in the North-Western Black Sea. Cases of Ponto-Caspian endemics invasion to other water areas are mentioned now. So! the Ponto-Caspian gobiids (*Neogobius melanostomus*, *N. fluviatilis*, *Proterorhinus marmoratus* etc.) are noted for the Baltic basin and in the Grate Lakes. The knowledge of the gobies' parasitofauna could be useful for identification of invaders nativity.

The study was carried out from 1996 to 2001. The fish were caught in the Odessa Bay, Tyligul, Hryhoryivsky, Khadzhibey, and Dniester Estuaries, Budaksky and Tuzly's Lagoons. In total 2178 gobies of 8 species (round goby, *N. melanostomus*, ratan goby, *N. ratan*, syrman goby *N. syrman*, monkey goby, *N. fluviatilis*, toad goby, *Mesogobius batrachocephalus*, grass goby *Zosterisessor ophiocephalus*, and tubenose goby *Proterorhinus marmoratus*) were examined for helminthes. The faunae were compared using Czekanowski-Sorensen Index.

The helminth fauna of gobies consists of 20 species. Seven of these parasite species belong to Digenea classis {*Bucephalus polymorphus* met, *Cryptocotyle concavum* met, *C. lingua* met, *Pygidiopsis genata* met, *Acanthostomum imbutiformis* met, *Asymphylodora pontica*, *Nicolla skrjabini*), 3 species - Cestoda (*Ligula pavlovskii* 1., *Proteocephalus subtilis*, *P. gobiorum*), 7 - Nematoda (*Eustrongylides excisus* 1., *Contracaecum microcephalus* I., *Contracaecum rodolphii* 1., *Raphidascaris* sp. 1., Anisakidae gen. sp., *Dichelyne minutus*, *Streptocara crassicauda* I.), 3 - Acanthocephala (*Acanthocephaloides propinquus*, *Acanthocephalus lucii*, *Telosentis exiguus*). Most widespread are representatives of Heterophyidae family (*Cryptocotyle* spp. met, *P. genata* met), nematods *D. minutus*, and acanthocephalans *A. propinquus*.

Among helminthes dangerous for human larvae of *Cryptocotyle* spp., *Pygidiopsis genata*, *Eustrongylides excisus* must be mentioned. Also the acanthocephalans *Acanthocephaloides propinquus*, *Telosentis exiguus* and nematods *Streptocara crassicauda* 1. are not dangerous for human health, but have economical importance. Acanthocephalans cause the intestine occlusion, so negatively impact on fish organism, but streptocara cause the death of poultries that consume the infected fish.

The gobiids' helminthofaunae of most of studied water areas are changed considerably. The most stable is helminth fauna of the Hryhoryivsky Estuary. In the Khadzhibey Estuary the gobiids' helminth fauna are changed in foil that caused by desalinating of the water body. Inside out changing of the helminth fauna of gobies in the Tyligyl Estuary caused by increased salinity.

The succession of the gobiids' helminthofauna is noted in the Khadzhibey Estuary during the study. Marine species such as *T. exiguus*, *D. minutus*, was disappeared in the fauna but limnetic *E. excisus* 1., *A. lucii* are appeared. In contrast to published data the helminth fauna are changed in full (Czakanski-Sorensen Index are 0%). The desalinating of the water body might be noted as an important factor that caused the fauna changing.